

Autocrítica carinyosa als partits PSC, ERC i ICV (1)

Dg, 21/08/2011 per La puntada
[La puntada](#)

Després de la davallada dels tres partits que havien configurat els governs de les dues darreres legislatures a Catalunya sembla que s'imposa fer-ne una autocrítica i una anàlisi dels factors que han influït en aquesta crisi, que en podríem dir, de l'esquerra". Més encara quan, tant el PSC com ERC tenen el davant congressos que si no fan canvis profunds, ens deixaran al poble encara més orfes d'instruments polítics del que ja en som. El fet que ICV no hagi davallat tant a les darreres eleccions tapa la mateixa necessitat de canvi d'aquest partit.

M'ha semblat que resseguint cada sigla de cada partit podríem veure amb una certa senzillesa i claredat què és el que els falla. La intenció d'aquesta crítica encara que sembli dura, és col.laborar en la recuperació (com a mínim entre els meus amics/gues i coneguts/des) l'espai d'una esquerra plural tant necessària avui, davant d'uns canvis globals a tot el planeta, a Europa en concret a Espanya i a Catalunya, enmig d'una de les crisis més profundes del sistema capitalista, que arrossega a la política vers altres indrets molt possiblement desconeguts i incerts, encara que molts polítics no ho vulguin reconèixer.

Encara que cada element de la crítica s'aplica fonamentalment al partit en qüestió, es podria aplicar a tots tres partits.

Per descomptat que aquestes meves opinions són això, opinions, per obrir i participar en el debat sobre l'esquerra a Catalunya i no pretenen ni "donar lliçons", ni oblidar la crítica a les "dretes", ni tancar el discurs. La meua inrtenció és dialogar per tal que altres també aportin les seves reflexions i anem creixent en la presa de consciència i en la capacitat transformadora de tots.

1. AL PSC

PARTIT: El PSC és un partit, és a dir una part de l'espectre polític i de l'esquerra i, per tant, representa una part de la població. A vegades sembla que li costi reconèixer que hi ha altres partits i que ell no és el centre. Sembla que parteixi de l'anàlisi que el PSC, com que té més votants que els altres, ha de ser l'eix vertebrador de l'esquerra, qui té i qui ha de tenir-ne l'hegemonia. És un partit que té dificultats per no fagocitar els altres (sobre tot ICV) i per valorar positivament, doncs, la pluralitat de l'esquerra al nostre país.

El PSC està molt condicionat pel mite de "la unitat" de l'esquerra que passa per ell, i pel mite de la cohesió social de Catalunya entre els catalans autòctons i els nous catalans andalusos, castellans, gallecs. Dels nous catalans estrangers no en parla massa, i és poc agosarat a treballar perquè tinguin vot. La por a la divisió, i a la descohesió social de Catalunya l'ha fet mantenir les dues ànimes: la catalana autòctona (que vota el PSC per la inclusió en la tradició catalana i catalanista de l'esquerra) , i la dels nous catalans (que voten el PSC perquè està federat amb el PSOE). Però de fet avui dia tenim un país molt fragmentat perquè la població està composta de gent de moltes procedències ètniques, culturals, religioses, però que té molta capacitat d'integració i penso que no hi ha por a cap descohesió. A més la por és contrària a la confiança i per tant mala consellera.

Què passaria si el PSC es presentés a les eleccions independent del PSOE i amb una connotació clarament catalanista? Se sabria de forma clara qui vota a qui. I això no treu que el PSOE (com fa el PP) es pugui presentar a Catalunya com a PSOE (també en sabríem amb més precisió les seves forces) i després poguessin fer PSC i PSOE les aliances que creguessin convenients.

Un partit d'esquerres no solament se significa pel contingut del seu programa , sinó pel tipus de partit que construeix, per la seva relació amb el poble, per la pedagogia que exerceix per anar transformant educativament les mentalitats massa "esclavitzades" per la ideologia dominant del consum, de l'escepticisme i la desmobilització (lluita ideològica i cultural, de valors, d'idees i d'utopies) i per la forma més democràtica i molt participativa d'elaborar el programa i d'elegir els seus responsables dirigents. De fet, aquest vessant del partit d'esquerres, que el fa molt diferent dels partits d'èlite o populistes de dretes, el PSC l'ha descuidada molt. S'ha trobat amb un partit-aparell, amb molt de pes dels "funcionaris" del partit i dels funcionaris de les diverses Administracions. S'ha acostumat més a "picar" poder que a col·laborar en la presa de consciència política del poble, i a forjar teixit social i a mobilitzar per uns objectius engrescadors.

SOCIALISTA: Dir-se socialista el PSC és avui dia, al meu parer, molt agosarat. Sabem que se'n diu perquè segueix la tradició de la USC (partit que es va integrar al PSUC el 1936), del MSC (de Joan Raventós), després als anys setanta esdevingut CSC (Convergència socialista de Catalunya), del PSC-Reagrupament del Josep Pallach, i de la part catalana del PSOE i de la UGT. I on és aquesta tradició? On és el "a cadascú segons el seu treball", com defineix Marx el socialisme? On és la crítica profunda i presentant alternativa econòmica, social, política i cultural al sistema capitalista? Costa de veure-ho en el PSC. La pèrdua de contacte sovintejat amb el que viu, pateix, vol, espera, sent i pensa la pluralitat del poble té molta relació amb aquesta mancança de crítica al capitalisme i de treball per elaborar-hi un alternativa.

És veritat que avui, amb la globalització, el sistema capitalista s'ha fet amo del món, i no és gens fàcil construir una alternativa, però per la mateixa raó és molt més necessari, per tal de donar resposta i horitzó esperançador al tercer i quart món i a les víctimes d'aquest injust i inhumà sistema en el que ens movem i som. Molts creuen que ja la tenen, altres pensen que el programa polític és l'adequat però seria millor reconèixer que actualment ningú no té la solució clara davant de la crisi, els conflictes i els canvis globals del món. Més val reconèixer humilment la realitat i "arremangar-se" per anar construint la utopia, amb els seus objectius més pràctics que ens ajudin a sortir del pou.

La teoria que ens han venut des del PSC i del PSOE és que "primer cal produir, enriquir-nos i després ja repartirem, ja que no es vol repartir misèria". Però això té molts problemes: en l'actual sistema econòmic produir, enriquir el país, vol dir

enriquir uns quants, pocs, (i els mateixos) i empobrir el poble, ja que el capitalisme és reproductor de desigualtat (a vegades sembla que alguns socialistes tinguin la ingenuïtat de no saber-ho, d'oblidar-ho o de no voler-ho saber). A més sembla que la "repartidora" la van endarrerint, molt possiblement o perquè no hi creuen, o perquè no saben com muntar-la.

Sembla més aviat que el PSC es vulgui col·locar en el centre polític, (o centre-esquerra) per guanyar vots a curt termini que no pas presentar-se com un veritable partit d'esquerres. Per a l'esquerra, si no hi ha un suport molt treballat i conscienciat per part de la majoria del poble, potser més val esperar i anar preparant el terreny, que no pas amb ansietat i presses tocar poder.

Tenim un PSC que ha esdevingut, més que un partit crític i fins i tot atrevit, un partit molt legalista, constitucionalista i en el fons molt conformista amb la legalitat vigent. Es a dir gens revolucionari.

DE CATALUNYA: Està clar que el PSC és un partit català i que hi ha molta gent al seu interior que són catalanistes, però, quan a Catalunya l'eix polític Catalunya-Espanya està sobre la taula, sembla que el PSC no s'hi sap moure bé. L'incomoda, a vegades advocant pel tema social com a prioritari, al qual, com ja hem vist en l'anterior punt, tampoc no dóna cap resposta integral. El seu tarannà visceral anti-convergent (CIU és l'altre partit-coalició de dos partits- que és vol situar al centre polític i per tant contrincant del PSC), el transporta a prendre posicions tradicionalment de l'esquerra més jacobina i centralista. El porta a veure el nacionalisme, amb por i com una actitud burgesa o provinciana i rural. La mateixa por i les indecisions davant les consultes sobre la independència ho han demostrat. També la por a tenir Grup parlamentari propi a Madrid, o com he indicat abans, a desenganxar-se del PSOE, com a partit. El fet de tenir sempre mig marginats els sectors més catalanistes ho corrobora. Les filigranes i peripècies que el PSC ha de fer per mostrar-se per un cantó un partit català que defensa Catalunya, i per altre lligat al PSOE i als seus posicionaments han ratllat sovint el ridícul. Això també denota la inseguretat i no tenir clar el seu posicionament sobre la relació entre Espanya i Catalunya.

El PSC sempre ha dit que és un partit federal i que defensa el federalisme a l'Estat Espanyol. Però hem vist alguna proposta que pedagògicament vagi acompanyant al poble sobre aquesta posició, defensada de manera segura, formal i ferma? Hem vist que presenti i defensi de forma engrescadora i mobilitzadora, fent consultes al poble, debats, espais a la TV, articles per anar avançant vers un estat Federal? Em costa veure-ho. Només surt de forma idealista, el federalisme per criticar l'independentisme.

La por a la divisió i a la descohesió, abans exposada, influeix també en la foscor dels seus plantejaments per una futura Catalunya més sobirana. Mentre el PSC no arrangi aquest tema en el seu ordre intern, Catalunya té difícil avançar en aquest sentit.

Quim Cervera, capellà i sociòleg